

Jyllandskorridoren – en effektiv, multimodal og bæredygtig transportkorridor

Sandra Bødker, sandra.boedker@rn.dk
Konsulent i bæredygtig mobilitet, Region Nordjylland

Abstrakt

26 partnere er gået over grænsen og har i snart 3 år deltaget i projektet Grønn Jyllandskorridor. Projektet er et samarbejde mellem Danmark og Norge omkring udviklingen af den transportkorridor som forbinder Sydnorge med Jylland og resten af Europa, Jyllandskorridoren. Projektet har haft særligt fokus på at se på potentialet for at skabe en mere multimodal, bæredygtig og effektiv transportkorridor ved blandt andet at udarbejde en godsstrømsanalyse, en hydrogenanalyse og en analyse for gods på jernbane.

Formål med sessionen

Udbrede viden om Jyllandskorridoren som transportkorridor samt forelægge foreløbige resultater af analyser og undersøgelser foretaget i Grønn Jyllandskorridor projektet. Diskutere betydningen af at arbejde med korridorer over grænser samt skabe interesse for udviklingen af korridoren og potentialet heraf.

Baggrund - Jyllandskorridoren

Jyllandskorridoren er det geografiske transportnet, som forbinder Sydnorge, Vestsverige og Jylland med Centraleuropa. Transportnettet inkluderer både vej, jernbane og sø. Der fragtes hver dag store mængder gods og passagerer. Transporten skaber vækst og udvikling, men sætter også et pres på behovet for alternative løsninger, som kan sikre CO2 reduktion samt en grøn og bæredygtig fremtid. Jyllandskorridoren kan blive stedet, hvor udviklingen støttes af samarbejde, koordinering på tværs af grænser og udvikling af nye, bæredygtige løsninger.

For at skabe optimale forhold for transport af gods og personer, er det nødvendigt at optimere og understøtte de danske transportkorridorer. Med andre ord skal den fysiske infrastruktur være veludviklet til at kunne håndtere de store mængder gods og personer, der transporteres til, fra og igennem Jylland. Samtidig har en bæredygtig udvikling af samfundet fået stor bevågenhed de seneste år. Det er en retning, der for alvor er blevet politisk cementeret på international plan.

En bæredygtig udvikling af samfundet vil medføre en omfangsrig omstilling med fokus på grønne løsninger. Det gælder således også transportsektoren og det dertilhørende distributionssystem. For at fastholde gode og attraktive transportforbindelser er det således essentielt at udvikle transportkorridoren gennem Jylland både i forhold til effektivitet, men også i forhold til bæredygtighed.

Indlæg 1: Grønn Jyllandskorridor – Et Interreg ØKS projekt

Indlægsholder: Sandra Bødker eller Tommy Tvedergaard Madsen, Region Nordjylland

Grønn Jyllandskorridor er et norsk-dansk samarbejde, hvor 26 partnere arbejder for at styrke transporten og sænke CO₂-udledning i Jylland og det sydlige Norge. Projektet er støttet af EU's Interreg-program og består af både offentlige og private partnere fra Norge og Danmark.

Projektet startede d. 1. januar 2023 i år og skal løbe indtil udgangen af 2025. Projektet er delt i fire arbejdsplaner/projektaktiviteter som indebærer 1) Projektledelse og kommunikation, 2) Multimodale løsninger, 3) Bæredygtige drivmidler og 4) Benchmarking og positionering.

Projektet har undersøgt mulighederne for at tage multimodale og bæredygtige løsninger i brug for transport på bane, vej og sø mellem Norge og Danmark.

Indlæg 2: Multimodale løsninger

(Ikke bekræftet) Indlægsholder: Linda Carolina Ehnmark, Vestfold fylkeskommune

Arbejdsplanen omkring multimodale løsninger har to fokusområder:

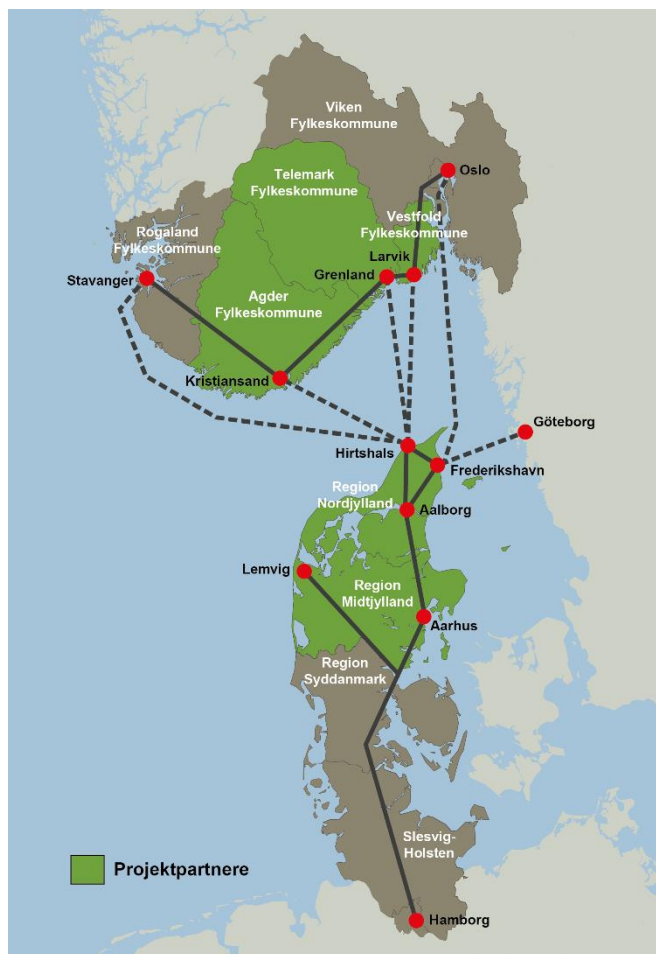
1. Hvordan det multimodale transporttilbud kan forbedres uden væsentlige investeringer i transportinfrastruktur
2. Hvilke forbedringer i tilbuddet som kræver infrastrukturinvesteringer.

Der er et behov for viden om godsstrømmene i korridoren, for at identificere hvor korridoren er konkurrencedygtig, f.eks. på tid, fleksibilitet, pris og miljø. Der er derfor udarbejdet en godsstrømsanalyse der viser hvordan godset bevæger sig ned gennem korridoren. Analysen danner grundlag for at mobilisere aktører til at udvikle nye tilbud og multimodale koncepter i korridoren, og dermed bidrage til øget aktivitet og positionering af korridoren.

Indlæg 3: Gods på jernbane

(Ikke bekræftet) Indlægsholder: Carsten Hansen, Midtjyske Jernbaner

Produktion og eksport står stærkt i Sydnorge og Jylland og der er behov for at gøre transporten endnu grønnere. Her er gods på bane et oplagt værktøj. Interessen er til stede, godspotentialet er der og EU prioriterer de danske banestrækninger. Samtidig er korridoren vigtig for redundans og forsynings sikkerhed når det gælder sikkerheds- og beredskabs-dimensionen. Vi skal løfte i flok – både hos myndigheder og erhvervsliv – og på tværs af grænserne. Rambøll har for Grønn Jyllandskorridor projektet, udarbejdet en rapport, der viser potentialerne og udfordringer for gods på bane.

Analysen tager udgangspunkt i fire konkrete cases, som viser potentialerne og udfordringerne:

- Port of Aalborg og deres samarbejde med DB Cargo, hvor de allerede bruger jernbanen til godstransport. Det udleder ca. fire gange mindre CO2 end med lastbil.
- Frederikshavn Havn som oplever en øget interesse for miljøvenlig godstransport fra bl.a. transport af metalskrot.
- Port of Hirtshals - Hirtshals Havn som med havnens kombiterminal kan sikre en effektiv og gnidningsfri intermodal transport med overgang fra bane til sø.
- Thyborøn Port, hvor godstransport af træflis viser, hvordan der kan udledes fire gange mindre CO2e ved at bruge tog i stedet for lastbil.

Indlæg 4: Hydrogenanalyse

(Ikke bekræftet) Indlægsholder: Søren Høegh, Hydrogen Valley

Hydrogenanalysen bygger videre på den forudgående kortlægning af godsstrømmene i Jyllandskorridoren, som blev foretaget under Multimodale løsninger. På den baggrund fastlægges velegnede placeringer til tankstationer med bæredygtige brændstoffer. Beliggenheden af tankstationerne skal tage hensyn til både planerne for hydrogeninfrastruktur i Sydnorge og Jylland og placeringen af behovet for bæredygtige brændstoffer. Analysen viser potentialet for hydrogeninfrastruktur i både Jylland og i Sydnorge.

Indlæg 5: Bæredygtige hubs

(Ikke bekræftet) Indlægsholder: Mads Meilund Heuer, Hjørring Kommune

Det er vigtigt at skabe knudepunkter der er strategisk godt placeret i Jyllandskorridoren som er baseret på et bæredygtigt fundament, hvor det er muligt at tanke grønne drivmidler, og hvor der er gode chaufførfaciliteter. Resultaterne viser hvordan en bæredygtig hub kan se ud, herunder hvilke faciliteter der er vigtige at være opmærksomme på.

Indlæg 6: Diskussion af hvordan man bedst positionerer Jyllandskorridoren

(Ikke bekræftet) Indlægsholder: Jon Halvard, Agder fylkeskommune

Projektet kan ikke gennemføres i en ren national kontekst fordi ingen planer, strategier eller programmer har noget dedikeret fokus på finansiering af grænseoverskridende transportinfrastruktur eller løsninger. Heller ingen myndigheder eller organisationer i nogen af landene har dette som en defineret opgave.

Vi vil ligge op til en diskussion af hvor man bedst positionerer transportkorridoren og ikke mindst hvordan man skaber politisk opmærksomhed samt investeringsinteresse for korridoren.

Kort over Jyllandskorridoren